

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาเรื่อง “รูปแบบการจัดการเรียนรู้แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน : พื้นที่ตำบลบางกะจะ จังหวัดจันทบุรี” การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้นำชุมชน ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ได้แก่ ผู้อาวุโสหรือผู้ที่คุ้นเคยและอาศัยอยู่ในชุมชนมาเป็นเวลานาน กลุ่มสตรีอาสา ครู อาจารย์ ชาวบ้าน และสมาชิกในชุมชนท่านอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับตำบลบางกะจะ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 178 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้นำชุมชน ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ได้แก่ ผู้อาวุโสหรือผู้ที่คุ้นเคยและอาศัยอยู่ในชุมชนมาเป็นเวลานาน กลุ่มสตรีอาสา ครู อาจารย์ ชาวบ้าน และสมาชิกในชุมชนท่านอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับตำบลบางกะจะ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 20 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จัดเวทีระดมสมอง (Brain Storming)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือที่ใช้ดังนี้

1. การระดมสมอง (Brain Storming) เป็นเทคนิคการเสนอวิธีการแก้ไขปัญหา หรือเสนอความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มคนในชุมชนตำบลบางกะจะ เพื่อหาความต้องการในรูปแบบการจัดการเรียนรู้การท่องเที่ยวโดยชุมชนเอง จำนวน 20 คน

2. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In Depth Interview) เป็นรายบุคคล โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi Structured Interview) โดยผู้วิจัยได้กำหนดคำถามเตรียมไว้ล่วงหน้า แบบสัมภาษณ์เป็นทางการ จำนวน 10 ชุด
3. สมุดจดบันทึกที่ผู้วิจัยใช้สำหรับบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสำรวจสังเกตและสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูล
4. อุปกรณ์บันทึกเสียง กล้องถ่ายภาพ สำหรับการบันทึกข้อมูลและเหตุการณ์ที่สำคัญ เพื่อนำมาใช้ประกอบการทำความเข้าใจและการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อประสานงานแบบเป็นทางการโดยขอจัดทำหนังสือจากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรีถึงผู้ใหญ่บ้านตำบลบางกะจะเพื่อขออนุญาตให้ผู้วิจัยได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลบางกะจะ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตำบลบางกะจะ จังหวัดจันทบุรี ด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ คือ ข้อมูลจากเอกสาร ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และข้อมูลจากการสนทนากลุ่มมาเรียบเรียงเพื่อจัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับบริบทชุมชนตำบลบางกะจะ ได้แก่ สภาพทั่วไป สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ สภาพสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยว และสถานที่ที่น่าสนใจ ศักยภาพชุมชนและพื้นที่ ความต้องการจัดรูปแบบการเรียนรู้กับแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน
2. ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นข้อมูล นำไปสู่การประชุมระดมสมองเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นที่เกี่ยวกับคำถามปลายเปิด และจัดกลุ่มคำตอบที่คล้ายหรือเหมือนกัน แล้วนำเสนอให้อยู่ในเชิงพรรณนาวิเคราะห์ และอภิปรายอยู่ในรูปแบบความเรียง